

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1379/2024
09.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмин Душтинац, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, Огранак ТЕНТ Београд – Обреновац, са седиштем у Обреновцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3319/23 од 22.11.2023. године, у седници одржаној 09.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3319/23 од 22.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Обреновцу П1 67/22 од 28.02.2023. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету због ускраћивања права на одмор у току дневног рада за период од маја 2018. године до децембра 2018. године у укупном износу од 44.754,52 динара са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 109.880,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3319/23 од 22.11.2023. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Обреновцу П1 67/22 од 28.02.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због ускраћивања права на одмор у току дневног рада за период од маја 2018. до децембра 2018. године исплати укупно 44.754,52 динара са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби од 7.400,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињених пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на радном месту Тужиочево радно време траје 12 сати а општим актом туженог је предвиђено право запосленог на одмор у току радног времена у трајању од 60 минута. Првостепени суд је утврдио да тужиоцу није омогућено коришћење паузе у два наврата од по 30 минута јер послодавац није донео одлуку о распореду коришћења одмора у току дневног рада као и да је тужилац у утуженом периоду и његове колеге у истом месту нису користили дневни одмор. Вештачењем од стране вештака економске струке утврђено је да је време које је тужилац могао да користи као одмор у току радног времена у укупном трајању за спорни период од 94,25 сати.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је сходно одредби чл. 64. и 65, као и члана 164. Закона о раду закључио да је тужбени захтев основан. Ово из разлога што тужени као послодавац није донео одлуку о распореду коришћења одмора у току дневног рада па самим тим није изричито предвидео време одређено за коришћење одмора у току рада које је законом гарантовано право, због чега тужилац није имао могућност да користи овај одмор, а тужилац се са другим радницима на истом радном месту обраћао туженом да им омогући коришћење одмора што им није удовољено. Сходно томе, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и сходно налазу вештака обавезао туженог на плаћање траженог износа.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда. Другостепени суд полази од одредбе члана 64. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 75/14) којим је прописано да запослени који ради дуже од 10 часова дневно има право на одмор у току рада у трајању од најмање 45 минута. Време одмора се рачуна у радно време. Одмор у току дневног рада организује на начин којим се обезбеђује да се рад не прекида ако природа посла не дозвољава прекид рада као и ако се ради о странкама. Одлуку о распореду коришћења одмора у току дневног рада доноси послодавац. Према члану 13. Посебног колективног уговора за електропривреду Србије прописано је да запослени који ради дуже од 12 часова најмање 12 часова дневно има право на одмор у току рада у трајању од 60 минута који се урачунава у радно време и може се користити на почетку и крају радног времена. Према споразуму закљученог између туженог и синдиката радника ЕПС-а од 18.01.2017. године чије је важење продужено и на утужени период предвиђено је право на увећање основне зараде запослених у Огранку ТЕНТ Београд Обреновац који због природе посла који обављају, одмор у току рада проводе на радном месту као и право да на увећану зарату за рад у изузетно тешким условима а чланом 3. утврђена су радна

места која имају право на увећање зараде у складу са чланом 1. међу којима нису утврђена радна места У конкретном случају, тужилац ради на радном месту Његово радно време је у трајању од 12 часова. Одмор у току рада радници на тим местима могу користити у два наврата. Међутим, евидентно је да је рад ... специфичан. Исти су задужени мобилним телефоном па и у ситуацији када би напустили радно место, били би доступни и постојала би могућност да се успостави контакт са тим лицима. Ово посебно с обзиром на постојање чињенице да је тужилац поред канцеларијског посла обављао и рад на терену изван канцеларије. Дакле, напуштање канцеларије било је у опису тужиоцевог радног места. Ти послови нису везани за тачно одређено место рада па се због тога није могао прихватити исказ тужиоца да због природе посла није могао да користи одмор у току рада ван канцеларије. Околност да се може јавити потреба да се хитно реагује (лице које ради на том месту) због чега се може прекинути одмор због потребе посла, то не представља околност да тужилац није могао обезбедити коришћење одмора у току рада. Сходно томе преиначена је првостепена пресуда и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право.

Према члану 64. Закона о раду, прописано да запослени који ради дуже од 10 часова дневно има право на одмор у току рада у трајању од 45 минута. Према члану 13. Посебног колективног уговора у Електропривреди Србије прописано је да запослени који ради дуже од 10 часова а најмање 12 часова дневно има право на одмор у току рада у трајању од 60 минута које се урачунава у време и може се користити на почетку и крају радног времена. Дакле, право на тај одмор дају и закон и Посебни колективни уговор туженог. Међутим, правилно закључује другостепени суд да је посао тужиоца као ... специфичан (исти ради како у канцеларији тако и на терену) и лица која раде тај посао су била задужена мобилним телефоном а у случају хитног реаговања иста су морала да прекину чак и оброк да би се решила одређена ситуација која угрожава железнички саобраћај. Послове које је обављао тужилац нису били везани тачно за одређено место због рада па је правилно закључио другостепени суд да се не може прихватити навод тужиоца да због природе посла није могао да користи одмор у току рада ван канцеларије. С друге стране, чињеница је да Закон о раду предвиђа право радника на одмор у току рада ако ради дуже од 10 часова. Међутим, Закон о раду и други подзаконски акт не предвиђа могућност да у таквим случајевима уколико неки радник не би могао да искористи одмор у току рада да има право на накнаду због некоришћења дневног одмора у току рада. Посебна је ситуација када се раднику онемогућава коришћење годишњег одмора. У таквом случају и Закон о раду је прописао као посебно право – накнаду због неискоришћеног годишњег одмора. Питање дневног одмора у току рада не може се поистовећивати са правом на годишњи одмор и правом на накнаду у случају неискоришћења годишњег одмора. С друге стране евидентно је, што је другостепени суд правилно закључио, да тужиоцу није онемогућено да користи дневни одмор у току рада, јер његов посао није био везан само за канцеларију већ је вршење тог посла било везано и за рад ван канцеларије на терену. О специфичности обављања посла – ..., упитно је да ли би се уопште могао и донети неки акт којим би се прецизно регулисало време када ... може да користи одмор у току рада. Таква регулатива би могла да буде само описног карактера у погледу времена када би се указала могућност да се тај одмор користи али то не значи да непостојање таквог акта указује на околност да тужиоцу није било омогућено да користи одмор у

току рада нити је те своје тврдње тужилац доказао. Стога је правилан закључак другостепеног суда да је тужбени захтев тужиоца неоснован.

Наводима из ревизије не доводи се у сумњу правилност другостепене одлуке. Позивање тужиоца на друге пресуде апелационог суда није од значаја јер од стране Врховног суда није донета слична одлука којом би се оправдало усвајање овако постављеног тужбеног захтева.

Правилна је и одлука суда у погледу трошкова парничног поступка.

Сходно напред изнетом, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић